Súd:	Okresný súd Nitra
Spisová značka:	10C/188/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu:	4113215913
Dátum vydania rozhodnutia:	13. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Zuzana Singerová
ECLI:	ECLI:SK:OSNR:2017:4113215913.16

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou JUDr. Zuzanou Singerovou v spore žalobcov: 1/ F. M., narodená XX.X.XXXX a 2/ A. M., narodený XX.X.XXXX, obaja bytom D. XX/XXX, D., obaja zastúpení advokátkou: JUDr. Diana Beresecká, so sídlom Farská 33, Nitra, proti žalovanému: Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., so sídlom Nábrežie za hydrocentrálou 4, Nitra, zastúpený advokátskou kanceláriou: JURIKA & KELTOŠ, s.r.o., so sídlom Mickiewiczova 2, Bratislava, IČO: 35951087, o náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 120 000 eur, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 1/ 30 000 eur do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 2/ 30 000 eur do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žaloba sa vo zvyšnej časti zamieta.

IV. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.

V. Žalovaný je povinný zaplatiť Slovenskej republike prostredníctvom Okresného súdu Nitra súdny poplatok zo žaloby vo výške 1833 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia 1/ a 2/ žalobou požadovali, aby súd rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť každému z nich 60 000 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy do 30 dní od právoplatnosti rozsudku s odôvodnením, že žalovaný je vlastníkom kanalizačnej šachty, ktorá nebola zakrytá poklopom a do ktorej 10.5.2012 spadla ich dcéra S., v odpadovej vode kanála sa utopila, na následky čoho v ten istý deň zomrela, pretože si porušil svoju právnu povinnosť podľa § 18 zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a kanalizáciách a svojho prevádzkového poriadku, ktorý má podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia č. 55/2004 Z.z. vypracovaný tým, že jeho zamestnanci nekonali s odbornou starostlivosťou v decembri 2011 a v máji 2012, kedy vykonávali kontroly podľa prevádzkového poriadku, pretože si nevšimli, že na kanalizačnej šachte chýba poklop a preto žalovaný zodpovedá za uplatnenú ujmu podľa § 420 odsek 2 Občianskeho zákonníka. V príčinnej súvislosti s týmto konaním žalovaného a v dôsledku nečakaného a šokujúceho úmrtia ich dcéry im vnikla nemajetková ujma spočívajúca v porušení ich práva na súkromie a rodinný život a pretože žiadna z morálnych foriem zadosťučinenia podľa § 13 odsek 1 Občianskeho zákonníka nemôže byť v danom prípade postačujúca, môže k zmierneniu ich ujmy prispieť iba náhrada v peniazoch, ktorej sa v tomto spore domáhajú každý vo výške 60 000 eur. Uviedli, že Vaneska sa im narodila po 11 rokoch po narodení prvej dcéry, veľmi sa na ňu tešili a boli na seba naviazaní. Po jej smrti upustili od realizácie drevodomu, v ktorom túžila mať vlastnú izbičku, v širšej rodine nič neoslavujú, nikam nechodia, s nikým sa nestretávajú, stále na ňu spomínajú, plačú,

navštevujú psychiatra, pričom žalobca 2/ berie lieky, žalobkyňa 1/ nie, kvôli snahe opäť otehotnieť, čo sa jej raz aj podarilo, ale kvôli zlému psychickému zdravotnému stavu potratila.

2. Žalovaný cestou svojho právneho zástupca v písomnom vyjadrení a aj na pojednávaní vyjadril žalobcom ľútosť, ale so žalobou nesúhlasil s odôvodnením, že na náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 Občianskeho zákonníka, ktorej zaplatenie v spore žalobcovia požadujú sa nevzťahuje § 420 odsek 2 Občianskeho zákonníka, ktorý sa vzťahuje na zodpovednosť za škodu a preto žalovaný nie je v spore pasívne legitimovaný. Právny zástupca nenamietal, že k pádu S. do kanalizačnej šachty prišlo v dôsledku toho, že na nej chýbal poklop. Z uvedeného dôvodu je preto zodpovedá osoba alebo osoby, ktoré poklop odcudzili a preto navrhol vypočuť L. W. a pripojiť trestný spis A. U. a vypočuť ho. Ďalšími zodpovednými sú prípadne aj jeho zamestnanci, ak porušili svoje povinnosti z pracovnoprávneho vzťahu a preto navrhol toto konanie prerušiť až do právoplatného skončenia trestného konania. Zodpovedným, resp. spoluzodpovedným je aj švagor žalobcu 2/ O. A., pod ktorého dohľadom bola S.. A napokon aj štát, pretože nevytvoril takú právnu úpravu, ktorá by takýmto tragickým udalostiam predchádzala. Po skončení trestného konania okruh zodpovedných osôb rozšíril o poslanca N., ktorý skutočnosť, že poklop chýba nenahlásil polícii a správcovi kanalizačnej siete, o riaditeľa mestských služieb Ing. Y., ktorý informáciu o chýbajúcom poklope nikomu nepostúpil a žalobkyňu 1/ a žalobcu 2/, ktorí vedeli, že pokop chýba a napriek tomu S. pustili na prechádzku. Za tragédiu sú preto primárne zodpovední neznámi páchatelia krádeže a sekundárne je dôsledkom absolútnej ľudskej ignorancie a ľahostajnosti osôb, ktoré vedeli o tom, že poklop chýba, ale neurobili žiadne opatrenia na odvrátenie resp. zníženie existujúcej hrozby. Záverom uviedol, že bolo preukázané, že žalovaný neporušil žiadnu prevenčnú povinnosť, pretože nebol preukázateľne informovaný o skutočnosti ohrozujúcej život.

3. Právna zástupkyňa žalobcov vo svojich písomných vyjadreniach a na pojednávaní uviedla, že analogické použite § 420 odsek 2 Občianskeho zákonníka pri neoprávnenom zásahu do osobnostných práv fyzickej osoby je vyriešené súdnou praxou a vyplýva aj z § 853 Občianskeho zákonníka. Zodpovednosť žalovaného je daná, pretože bol podľa schváleného prevádzkového poriadku povinný kontrolovať a prevádzať údržbu najmenej 2 krát ročne ako vlastník a prevádzkovateľ verejnej kanalizácie, ktoré nevykonával s odbornou starostlivosťou pretože si jeho zamestnanci počas kontrol v októbri 2011 a decembri 2011 nevšimli, že kanalizačný poklop chýba. Uviedla, že člen dozornej rady žalovaného mal vedomosť o tom, že treba zabezpečiť osadenie poklopu. Namietala voči výsluchu L. W. s poukazom na to, že ide o trestne stíhanú osobu, išlo by o nepriamy dôkaz a zistenie páchateľa krádeže poklopu by nemalo za následok zánik zodpovednosti žalovaného, pretože v prípade solidárnej zodpovednosti si žalobcovia uplatnili nárok voči žalovanému a nemajú záujem ju rozširovať. Namietala aj voči návrhu na prerušenie konania kvôli prebiehajúcemu trestnému konaniu. Pre prípad zamietnutia žaloby navrhla nepriznať žalovanému nárok na náhradu trov právneho zastúpenia, pretože neboli nevyhnuté. Záverom uviedla, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalovaný obe deklarované kontroly nevykonal riadne a s odbornou starostlivosťou, pričom ani Krajský súd v Nitre nemal pochybnosť o tom, že skutok sa stal a naznačil aj zodpovednosť žalovaného, pričom v spore bolo preukázané, že o chýbajúcom poklope boli informovaní aj členovia predstavenstva a dozornej rady žalovaného. K výške nemajetkovej ujmy uviedla, že je primeraná a zohľadňuje skutočnosť, že zodpovednými sú síce viaceré subjekty, ale zodpovednosť žalovaného je výrazne vyššia, pričom by súd v prípade aplikácie § 438 odsek 2 Občianskeho zákonníka nemal prihliadať na zodpovednosť rodičov a obyvateľov mestskej časti, pretože z ich strany nedošlo k porušeniu žiadnej právnej povinnosti.

4. Právny zástupca žalovaného záverom namietal, že tvrdenie právneho zástupca žalobcov ohľadne viacerých zodpovedných subjektoch je účelové, pre prípad, že súd má za preukázanú zodpovednosť žalovaného za nemajetkovú ujmu, je zodpovedných celkom 9 subjektov, pričom pri aplikácii § 438 odsek 2 Občianskeho zákonníka najväčší podiel zodpovednosti nesie osoba, ktorá poklop ukradla.

5. Okresný súd Nitra uznesením z 3.11.2014 č.k.10C/188/2013-287 návrh žalovaného na prerušenie konania do skončenia trestného konania vedného voči jeho dvom zamestnancom L. G. a Ing. O. B. zamietol s odôvodnením, že aj v prípade preukázania ich vinu to nebude mať vplyv na toto konanie. Uvedené rozhodnutie napadol odvolaním žalovaný. Krajský súd v Nitre uznesením z 30.1.2015 č.k.5Co/9/2015-299 rozhodnutie súd prvej inštancie zmenil a konanie prerušil až do právoplatného skončenia trestného konania s odôvodnením, že v prípade nepreukázania viny to bude mať vplyv na úspešnosť žaloby a v prípade preukázania viny by to ovplyvnilo okruh žalovaných a úspešnosť žaloby,

pričom poukázal aj na § 135 OSP a vyjadril súhlas s argumentáciou žalovaného ohľadne odlišnosti inštitútov škody a nemajetkovej ujmy.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcov a svedkov a oboznámil sa s listom z 6.6.2012, novinovými článkami, fotodokumentáciou, úplným výpisom z obchodného registra žalovaného, rodným listom, úmrtným listom, listom o prehliadke mŕtveho, zápisnicou o ohliadke, lekárskymi správami z 2.1.2014, 15.4.2014 a 20.12.2016, záznamami z kontroly pravidelnej údržby kanalizačných poklopov a trasami GPS za roky 2011 a 2012, prevádzkovým poriadkom, rozhodnutím Krajského úradu životného prostredia Nitra, oznámením o plnení, pripojeným spisom Okresného súdu Nitra sp. zn. 6T/18/2015 z neho z rozsudkom súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu, výpoveďami L. W. a A. U. a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

X. Vanesa M. sa narodila XX.X.XXXX matke žalobkyni 1/ a otcovi žalobcovi 2/, ktorí sú manželia, pričom v tom čase mali ešte jednu 17 ročnú dcéru Z.. S. sa im narodila po takmer 12 rokoch, bola vytúženým a očakávaným dieťaťom. Rodičia s ňou trávili všetok voľný čas, kúpili si karavan a chodili na ryhy, dovolenky a výlety a žalobca 2/ ju podľa možností brával aj na pracovné cesty. Rodina žila v byte v W. G. a plánovali postaviť drevodom, pretože S. túžila po svojej izbičke, pričom od septembra 2012 mala nastúpiť do materskej škôlky. S. zomrela 10.5.2012 a tak v čase svojej smrti mala takmer 4 roky. Intenzita vzájomného vzťahu rodičov a ich dcéry bola veľká, boli na seba navzájom veľmi naviazaní, pričom medzi stranami nebolo sporné, že jej smrť zasiala do ich života značnou mierou a tak zasiahla aj do života ostatných členov jej rodiny, obyvateľov mestskej časti W. G. a D..

8. Dňa 10.5.2012 bola S. so svojimi rodičmi na návšteve u starej matky z otcovej strany v dome, ktorý sa nachádza na ulici Medzi vodami W. G. pri koryte rieky D. cca 200 metrov od kanalizačnej šachty, ktorá je súčasťou verejnej kanalizácie, ktorej vlastníkom a prevádzkovateľom je žalovaný. Žalovaný je právnická osoba, ktorá má formu akciovej spoločnosti, pričom od 6.3.2017 do 7.4.2014 bol členom jej predstavenstva primátor mesta Nitra Doc. Ing. M. W. a od 5.7.2007 minimálne do 7.8.2013 bol členom jej dozornej rady viceprimátor mesta Nitra S. S.. Žalovaný má od 06/2007 schválený prevádzkový poriadok č. 807-46/2007, na základe ktorého má vykonávať kontrolu kanalizačných siete a objektov na sieti za účelom zistenia potreby čistenia a opráv minimálne dva krát ročne. V auguste 2010 evidoval žalovaný jeden vydaný liatinový poklop na ulici Medzi vodami. Dňa 6.9.2010 bola skolaudovaná stavba "D.- prívodná stoka ČOV". Od vtedy až do mája 2012 neevidoval žalovaný žiadne vydanie kanalizačného poklopu na tomto úseku. Podľa záznamov žalovaného mal vykonať na tomto úseku tri kontroly a to prvú 22.5.2011, druhú 26.10.2011 a tretiu 22.12.2011. Druhu a tretiu kontrolu mali vykonať zamestnanci žalovaného H. S. a O. G., pričom podľa GPS sa auto žalovaného aj v uvedené dni nachádzalo na danom mieste. Zo záznamov vyplýva, že kontroly boli vyhodnotené bez zistenia závady na uvedenej šachte. Dňa 4.5.2012 boli v blízkosti šachty čistiť mrežu dažďového výpustu zamestnanci žalovaného Ing. O. B. a L. G., ktorí rovnako nezistili žiadnu závadu na uvedenej šachte. Na kanalizačnej šachte však poklop chýbal dlhšiu dobu, čo potvrdili viacerí obyvatelia W. G., vypočutí v spore, resp. v trestnom konaní ako svedkovia a aj žalobcovia. Poklop na kanalizačnej šachte chýbal aj na jeseň 2011, kedy na ta upozorňovala obyvateľka W. G. G. W., ktorá býva vo vzdialenosti 100 metrov od šachty na stretnutí občanov W. G. s primátorom mesta D., viceprimátorom mesta D. a poslancom mestského zastupiteľstva mesta D. T. N., čo preukázali v spore vypočuté svedkyne G. W., I. R., S. M. a C. G.. Poslanec T. N. potvrdil, že takéto stretnutie sa konalo, ale nevedel a vyjadriť k tomu, či takáto informácia tam odznela, pričom zo stretnutia nebola robená zápisnica. G. W. dva týždne po stretnutí upozornila na chýbajúci poklop ešte raz individuálne poslanca mestského zastupiteľstva T. N. ktorý túto informáciu odstúpil Mestským službám mesta Nitra, ktoré ju po zistení, že to nie je ich povinnosťou ďalej nikomu nepostúpili. G. W. upozorňovala na chýbajúci poklop aj dvoch mužov zvárajúcich mrežu cca dve mesiace pred 10.5.2012, ktorých sa nepodarilo stotožniť. V celom tomto inkriminovanom období bola šachta prekrytá provizórne igelitom, zaťaženým latami alebo pneumatikou z traktora a 10.5.2012 zakrytá tenkou preglejkovou doskou. Tieto provizórne prekrytia urobila G. W. z dôvodu, že sa z kanála šíril zápach. Skutočnosť, že na kanalizačnej šachte 10.5.2012 poklop chýbal nebola napokon sporná ani medzi stranami, pričom bola nesporne dokázaná v trestnom konaní, ktoré sa na Okresnom súde Nitra viedlo pod sp. zn. 6T/18/2015 a aj v tomto spore výpoveďami žalobcov, svedkov a listinnými dôkazmi.

9. Žalobcovia a aj strýko S. O. A., ktorý je švagrom žalobcu 2/ a býva vo vzdialenosti 500 metrov od uvedenej šachty vedeli, že na nej chýba poklop a že je provizórne prekrytá, pričom túto skutočnosť nikdy nikomu neoznamovali. Strýko a žalobca 2/ zvykli na uvedené miesto chodiť, strýko tam bol

naposledy pred zimou, žalobca 2/ týždeň pred 10.5.2012. Žalobca 2/ počas prechádzok držal S. v blízkosti šachty za ruku. Dňa 10.5.2012 strýko okolo 17.00 hodiny až 18.00 hodiny navrhol, že sa pôjde s S. a svojim maloletým synom prejsť, s čím žalobcovia súhlasili. Žalobkyňa 1/ uviedla, že vedela, že pôjdu smerom k tejto kanalizačnej šachte, žalobca 2/ uviedol, že jeho švagor týmto smerom na prechádzky nechodil. Ani jeden zo žalobcov strýka a ani S. neupozornili na chýbajúci poklop a ani im neuložili žiadne opatrenia, ktoré majú vykonať v blízkosti šachty. Švagor si počas prechádzky všimol, že kanál je prekrytý tenkou preglejkou a povedal S., ktorá išla samostatne a aj svojmu synovi T., aby išli od kanála ďalej. S. vtedy skočila na preglejku, ktorá sa pod jej váhou prelomila a spadla do odpadovej šachty, kde ju strhla tečúca odpadová voda. Jej telo bolo vyplavené a zachytené na česlách zachytávajúcich veľké nečistoty z hlavného odpadového kanála na čističke odpadových vôd v W. G.. Zomrela v ten istý deň, príčinou smrti bolo utopenie. Dňa 11.5.2012 vykonal žalovaný mimoriadnu kontrolu a na šachtu, do ktorej spadla osadil betónový poklop, ktorý tam bol aj v čase ohliadky vykonanej súdom 12.12.2013 a aj väčšie množstvo ďalších poklopov. Vo veci sa viedlo aj trestné stíhanie, v rámci ktorého prokurátor Okresnej prokuratúry Nitra po skončení vyšetrovania obžaloval zo skutku prečinu usmrtenia v spolupáchateľstve dvoch zamestnancov žalovaného L. G. a Ing. O. B., ktorého sa mali dopustiť tak, že im 4.5.2012 pri plnení ich pracovných povinností a to čistení ochrannej prepadovej mreže malo byť G. W. oznámené, že cca 10 metrov od mreže chýba na kanalizačnej šachte kanalizačný poklop, pričom ani jeden z ich túto informáciu nepreveril a neoznámil svojmu nadriadenému. Rozsudkom Okresného súdu Nitra z 17.5.2016 sp. zn. 6T/18/2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 18.10.2016 č.k.1To/55/2016-537 boli uvedení zamestnanci žalovaného spod obžaloby právoplatne oslobodení z dôvodu, že nebolo preukázané, že spáchali skutok, ktorý sa im kládol za vinu. Z rozsudku odvolacieho súdu však vyplýva, že skutok t.j. že S. počas prechádzky zo strýkom, ktorému bola zverená rodičmi kráčala po hrádzi a samostatne skočila na preglejkovú dosku, ktorou bol provizórne prekrytý otvor kanalizačnej šachty, jej telo bolo strhnuté tečúcou odpadovou vodou a bola konštatovaná jej smrť utopením sa stal. V trestnom konaní nebolo preukázané, že obžalovaných pri čistení mreže niekto kontaktoval a upozorňoval na neprekrytie kanála, čím by bola preukázaná ich zodpovednosť za nenahlásenie tejto skutočnosti. Odvolací súd záverom skonštatoval, že rozšírené dokazovanie o stave kanalizačných otvorov v inkriminovanej lokalite, o spôsobe ich kontroly a zainteresovanosti ostatných orgánov nebolo zbytočné z pohľadu vyššieho záujmu ochrany života a zdravia všetkých občanov pohybujúcich sa pri odkrytých kanalizačných a iných otvoroch v správe predmetnej organizácie, ktorá krátko po čine len v lokalite W. G. väčší počet betónových poklopov. Žalobcovia boli s nárokom na náhradu škody odkázaní na občianske súdne konanie.

10. Žalobkyňa 1/ po smrti S. navštívila raz psychiatrickú ambulanciu pre reaktívnu poruchu, faktorom ktorej bolo tragické úmrtie dieťaťa. Žalobkyňa tvrdila, že farmakologickú liečbu odmietla, pretože chcela znova otehotnieť, z lekárskej správy vyplýva, že u nej nebola potrebná a ďalšie vyšetrenie bolo doporučené podľa potreby pri zhoršení stavu, ktorú ambulanciu už žalobkyňa nenavštívila. Žalobkyňa 1/ psychológa nenavštevovala. Žalobca 2/ navštevoval psychiatra dlhšie a pol roka užíval farmakologickú liečbu. Žalobkyňa dňa 27.10.2012 potratila, z lekárskej správy vyplýva, že príčina potratu nebola stanovená. Žalobcom sa 13.12.2013 narodil syn Z.. Žalobcom bolo z poisťovne Generali Slovensko poisťovňa a.s. v súvislosti s úmrtím S. vyplatené poistné plnenie 740,88 eur.

11. Podľa článku 16 odsek 2 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky (ďalej len "Ústavy"), každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

12. Podľa článku 1 odsek 2 Ústavy, Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.

13. Podľa hlavy I článku 8 odsek 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd z 4.11.1950, ktorý Československá federatívna republika ratifikovala 19.3.1992 a pre Slovenskú republiku sa stal záväzný 1.1.1993 právo na rešpektovanie rodinného, súkromného života, obydlia a korešpondencie.

14. Podľa § 11 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len "Občiansky zákonník"), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

15. Podľa § 13 odsek 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

16. Podľa § 13 odsek 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

17. Podľa § 13 odsek 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

18. Podľa § 16 Občianskeho zákonníka, kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

19. Podľa § 415 Občianskeho zákonníka, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

20. Podľa § 420 odsek 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

21. Podľa § 420 odsek 2 Občianskeho zákonníka, škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávnych predpisov nie je tým dotknutá.

22. Podľa § 420 odsek 3 Občianskeho zákonníka, zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

23. Podľa § 18 odsek 1 písmeno a) zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a ďalších zákonov, prevádzkovateľ verejnej kanalizácie je povinný prevádzkovať verejnú kanalizáciu v súlade s osobitnými predpismi, všeobecne záväzným nariadením obce, prevádzkovým poriadkom verejnej kanalizácie, podmienkami stanovenými na túto prevádzku rozhodnutiami príslušných orgánov verejnej správy.

24. Podľa § 18 odsek 1 písmeno b) zákona, prevádzkovateľ verejnej kanalizácie je povinný vykonávať riadnu a pravidelnú údržbu verejnej kanalizácie.

25. Podľa vyhlášky 55/2004 Z.z. Ministerstva životného prostredia SR, ktorou sa ustanovujú náležitosti prevádzkových poriadkov verejných vodovodov a verejných kanalizácií

26. Podľa § 193 veta tretia zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, (ďalej len "CSP") je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

27. Predmetom sporu je nárok žalobcov z titulu ochrany osobnosti podľa § 11 a nasledujúce Občianskeho zákonníka a to práva na ich súkromie a rodinný život, ktoré boli porušené, pričom požadujú náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, keďže nie je, podľa ich názoru, postačujúce zadosťučinenie podľa § 13 odsek 1 Občianskeho zákonníka. V spore nebolo sporné, že žalobcovia sú aktívne legitimovaní, sporná však bola pasívna legitimácia žalovaného, pretože žalovaný spochybňoval svoju zodpovednosť, resp. zodpovednosť svojich zamestnancov, jej rozsah a s tým súvisiacu výška náhrady. V vykonaného dokazovania bolo nesporne preukázané, že maloletá dcéra žalobcov 10.5.2012 zomrela po tom, čo stúpila na provizórne prikrytú kanalizačnú šachtu vo vlastníctve žalovaného, na ktorej nebol riadny poklop a to dlhodobo, čo bolo v preukázané viacerými svedeckými výpoveďami obyvateľov mestskej časti W. G. a aj výpoveďou žalobcov, čo napokon žalovaný ani nerozporoval. Jeho zamestnanci však napriek tomu vykonali minimálne v dňoch 26.10.2011 a 22.12.2012 kontroly uvedenej kanalizačnej šachty tak, že túto skutočnosť nezistili. Na základe tohto dospel súd k záveru, že kontroly nevykonali riadne v súlade s prevádzkovým poriadkom žalovaného a § 18 odsek 1 písmeno a) zákona č. 442/2002

Z.z., čím porušili svoje pracovné povinnosti a aj zákonné povinnosti. Porušenie povinností dvoch ďalších fyzických osôb, ktorým bola uvedená skutočnosť oznámená obyvateľkou mestskej časti W. G., ktorí však ďalej nevykonali žiadne opatrenia, pričom rovnako mohli byť zamestnancami žalovaného, nebola vyšetrovaním v trestnom konaní, ktoré sa viedlo voči dvom ďalším zamestnanom žalovaného a ani v tomto konaní preukázaná. V trestnom konaní nebolo zistené ani porušenie pracovných povinností dvoch ďalších zamestnancov žalovaného, ktorí sa krátko pred tragédiou nachádzali v blízkosti kanalizačnej šachty v súvislosti s plnením pracovných povinností a preto boli spod obžaloby prokurátora právoplatne oslobodení. Z uvedeného trestného konania, ale aj z tohto civilného konania však nesporne vyplýva, že trestný čin usmrtenia sa stal, ktorým rozhodnutím je súd podľa § 193 CSP viazaný. Žalovaný sa v spore bránil nedostatkom svojej pasívnej vecnej legitimácie s poukazom na to, že nie je možné aplikovať § 420 odsek 2 Občianskeho zákonníka na nároky podľa § 13 odsek 3 Občianskeho zákonníka. Je nesporné, že právo na ochrany osobnosti podľa citovaných ustanovení § 11 a nasledujúce Občianskeho zákonníka je popri nároku na náhradu škody podľa § 420 a nasledujúce Občianskeho zákonníka samostatným nárokom, ktorým vzťahom sa zaoberal už Najvyšší súd Slovenskej republiky vo viacerých rozhodnutiach sp. zn. 4Cdo168/2009 a sp. zn. 3Cdo/228/2012, ktorý v uvedenom rozhodnutí poukázal na ďalšie rozhodnutia podrobené dovolaciemu prieskumu, v ktorých ustálil, že právnym vzťahom zodpovednosti za nemajetkovú ujmu (§ 11 a nasl. Občianskeho zákonníka) sú obsahom a účelom najbližšie právne vzťahy zodpovednosti za majetkovú ujmu (škodu) spôsobenú v majetkovej sfére poškodeného (§ 420 a nasl. Občianskeho zákonníka) analogicky (§ 853 Občianskeho zákonníka v spojení s § 420 ods. 2 tohto zákonníka) a preto pokiaľ bol neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby spôsobený niekým, kto bol použitý právnickou osobou na realizáciu činnosti tejto právnickej osoby, považuje sa takýto zásah za zásah spôsobený priamo právnickou osobou. Podobné stanovisko zaujal aj Ústavný súd Českej republiky v náleze PL.ÚS 16/04 zo 4.5.2005 s odporúčaním, že by bolo vhodné opustiť poňatie škody ako majetkovej ujmy a za škodu považovať aj ujmu vzniknutú pôsobením na telesnú a duševnú integritu poškodeného, na ktoré poukázal Ústavný súd Českej republiky v náleze I.ÚS 2844/14 z 22.12.2015, ktorý rozhodoval o sťažnosti pozostalých v spore o ochranu osobnosti, kde žalovaným bolo zdravotnícke zariadenie ako právnická osoba. Súd sa s uvedenými právnymi závermi v plnom rozsahu stotožňuje a preto argumentáciu žalovaného o nedostatku jeho pasívnej vecnej legitimácie nepovažoval za dôvodnú a dospel k záveru, že žalovaný zodpovedná podľa § 420 a nasledujúce Občianskeho zákonníka a to konkrétne podľa § 420 odsek 2 Občianskeho zákonníka za svojich zamestnancov ako fyzické osoby, ktorá použil na výkon svojej činnosti za nemajetkovú ujmu žalobcov, ktorá im ich konaním resp. nekonaním vznikla, pretože boli preukázané všetky predpoklady zodpovednosti a to protiprávny úkon, vznik škody, príčinná súvislosť a aj zavinenie. Z vykonaného dokazovania okrem toho vyplynulo, že štatutárne orgány oprávnené konať za žalovaného a to člen jeho predstavenstva a dozornej rady celkom preukázateľne vedeli o skutočnosti, že kanalizačná šachta, do ktorej S. spadla nie je prikrytá poklopom, pretože im to oznámila obyvateľka miestnej časti G. W. v októbri 2011, čo bolo preukázané v konaní vypočutými svedkyňami a aj vyjadrením poslanca T. N., ktorý potvrdil, že takéto stretnutie sa za ich účasti konalo.

28. Protiprávnosť správania však okrem rozporu s právnou povinnosťou stanovenou priamo zákonom alebo iným predpisom objektívneho práva, môže spočívať aj v nezachovaní určitého všeobecného štandardu správania sa, napr. porušenia generálnej prevenčnej povinnosti podľa § 415 Občianskeho zákonníka a to najmä v prípade ak neexistuje výslovná právna norma dopadajúca na správanie, ktorého protiprávnosť sa posudzuje. Ustanovenie § 415 Občianskeho zákonníka sa vzťahuje najmä na prípady kedy vzhľadom na všeobecnú ľudskú skúsenosť je možné rozumne predvídať s prihliadnutím na konkrétne okolnosti, že môže dôjsť ku škode. (rozsudok NS ČR sp. zn. 25 Cdo/1400/2000) Z vykonaného dokazovania a to výsluchom žalobcov a svedkov bolo preukázané, že si žalobcovia, strýko S. a viacerí obyvatelia mestskej časti W. G. nesplnili svoju prevenčnú povinnosť podľa citovaného ustanovenia, pretože nikomu nenahlásili skutočnosť, že poklop na kanalizačnej šachte chýba, hoci chýbal podľa ich vyjadrenia dlhodobo, pričom išlo o frekventovanú oblasť a viacerým napadlo, že sa môže stať tragédia. Žalobcovia, ako rodičia okrem toho zverili svoje maloleté dieťa strýkovi, ktorého v tomto smere nepoučili, aby vykonal aspoň minimálne bezpečnostné opatrenia tak, ako ich vykonával žalobca 2/, ktorý držiaval S. počas prechádzok v blízkosti šachty za ruku. Z vykonaného dokazovania bolo zrejmé, že ako jediná si svoju prevenčnú povinnosť splnila G. W., ktorá upozornila na chýbajúci poklop, ale aj to najmä z dôvodu, že sa zo šachty šíril nepríjemný zápach a následne ju z uvedeného dôvodu provizórne prikrývala, naposledy tenkou preglejkou, čo sa však rovnako mohlo podpísať na tragédii, ku ktorej prišlo tým, že S. mohla byť presvedčená o tom, že poklop je bezpečný a preto naň stúpila. Čiastočne si splnil svoje povinnosti poslanec mestského zastupiteľstva mesta Nitra T. N., ktorý skutočnosť, že

šachta nie je riadne prikrytá oznámil, ale nie kompetentnému orgánu, a vôbec si ich nesplnili Mestské služby v Nitre, resp. ich riaditeľ, ktorý toto oznámenie nikomu ďalej nepostúpil na vybavenie po tom, čo zistili, že nie je v ich kompetencii. V tomto smere súd poukazuje aj na závery rozsudkov oboch trestných súdov, že v danej veci prišlo k objektívnej situácii, ktorá bola vyústeným zlyhania, nedostatočnej opatrnosti, ľahostajnosti a apatie obyvateľov bývajúcich v blízkosti šachty, strýka, organizačných štruktúr mesta D., ako aj spoločnosti, ktorej kanalizačná sieť v mieste tragédie patrí. Súd sa v tomto smere nestotožnil s námietkami žalovaného ohľadne ďalších zodpovedných osôb a to páchateľa krádeže, preto nebolo preukázané, že k absencii poklopu došlo v dôsledku prečinu krádeže, v ktorom smere sa viedlo neúspešné vyšetrovanie, ktorým nebolo preukázané, že ku skutku krádeže skutočne prišlo, pričom z vyjadrenia G. W. vyplýva, že na inkriminovanom mieste sa zvykla zhromažďovať mládež a preto mohlo dôjsť rovnako aj k vandalizmu, resp. nebolo vôbec preukázané z akého dôvodu poklop chýba a preto súd tieto návrhy na doplnenie dokazovania zo strany žalovaného v tomto smere zamietol.

29. V spore nebolo sporné, že medzi S. a jej rodičmi bol blízky vzťah, S. bola ich vytúženým dieťaťom a zomrela vo veku necelých 4 rokov, nečakane a tragicky, pričom sa tak stalo v dôsledku hrubého a opakovaného pochybenia žalovaného, ktorý tak neoprávnene zasiahol do práva žalobcov na ochranu ich súkromia a práva na rodinný život a preto aj podľa názoru súdu nie je zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 Občianskeho poriadku dostatočné. Súd pri určení výšky náhrady prihliadal na už uvedené okolnosti intenzity vzájomného vzťahu S. a jej rodičov, jej vek a aj k tomu, že zo strany žalovaného nebola žalobcom, ako jej rodičom poskytnutá žiadna satisfakcia, napriek tomu, že žalovaný prejavil formálnu ľútosť, nijakým iným spôsobom sa žalobcom neospravedlnil, nenahradil im ich ujmu a ani nepriznal svoju zodpovednosť argumentujúc zodpovednosťou, záverom až deviatich subjektov, pričom súd zohľadnil aj jeho majetkové pomery, ktoré nasvedčujú tomu, že žalobou uplatnená náhrada nebude pre neho likvidačná, pretože ide o akciovú spoločnosť, ktorej základné imanie je vo výške 176 033 653,04 eur. Vzhľadom k tomu, že strata blízkej osoby a najmä dieťaťa je pre väčšinu ľudí tou najväčšou stratou, s ktorou sa môžu v živote stretnúť, pričom nemajetkovú ujmu pozostalí pociťujú veľmi úkorne a je preto potrebné, aby bola z ich pohľadu spravodlivo nahradená a aj s poukazom na nález Ústavného súdu Českej republiky I.ÚS 2844/14 z 22.12.2015 súd dospel k záveru, že žalovaná výška nemajetkovej ujmy je primeraná.

30. Podľa § 438 odsek 1 Občianskeho zákonníka, ak škodu spôsobí viac škodcov, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne.

31. Podľa § 438 odsek 2 Občianskeho zákonníka, v odôvodnených prípadoch môže súd rozhodnúť, že tí, ktorí škodu spôsobili, zodpovedajú za ňu podľa svojej účasti na spôsobení škody.

32. Ak je škoda spôsobená viacerými škodcami, pričom stačí aj aby konali nezávisle od seba, ako v danom prípade, tak za ňu zodpovedajú spoločne a nerozdielne, pričom poškodený si môže uplatniť náhradu od ktoréhokoľvek škodcu, ktorý je povinný ju nahradiť v plnom rozsahu. Ustanovenie § 438 odsek 2 Občianskeho zákonníka však v odôvodnených prípadoch pripúšťa súdu zmeniť túto solidárnu zodpovednosť na zodpovednosť delenú a rozhodnúť, že každý zo škodcov zodpovedá za škodu v určitej výške a v prípade ak nie sú žalovaní všetci škodcovia, priznať nárok na náhradu škody v menšom rozsahu, ako bola spôsobená. V danom prípade súd tieto výnimočné okolnosti na uplatnenie delenej zodpovednosti videl v okolnostiach spôsobenia škody a to v správaní sa všetkých už spomenutých dotknutých osôb. Vzhľadom k tomu, že v prípade žalovaného išlo o opakovanú hrubú nedbanlivosť, ktorú súd hodnotil prísnejšie v porovnaní s porušením povinností ostatných škodcov a teda miera jeho zavinenia je vyššia ako ostatných zodpovedných, rozhodol súd, že žalovaný zodpovedá za ujmu spôsobenú žalobcom v rozsahu ?-ice na delikte. Z uvedených dôvodov priznal súd každému zo žalobcov, ako rodičov, právo na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 30 0000 eur a vo zvyšnej časti žalobu z uvedených dôvodov zamietol. Záverom súd poznamenáva, že uvedená výška náhrady má pôsobiť aj na zodpovednostný subjekt tak, aby sa snažil obdobným zásahom do práva na súkromný život iných predchádzať.

33. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 256 ods. 2 CSP a pretože obe strany sporu boli úspešné v rovnakom rozsahu, nepriznal im náhradu trov konania.

34. Pretože žalobcovia boli od platenia súdneho poplatku zo žaloby oslobodení a súd ich žalobe čiastočne vyhovel, zaviazal žalovaného podľa § 2 odsek 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch

a podľa položky 7b Sadzobníka uvedeného zákona na zaplatenie súdneho poplatku zo žaloby vo výške 1833 eur (66 eur + 3% z 60000 eur = 1800) Slovenskej republike na účet Okresného súdu Nitra do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Nitre. (§362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka tohto konania. (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.(§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.